

Bioloogiaolümpiaadi juhend 2013/2014. õppeaastaks

I Üldsätted

1. Bioloogiaolümpiaadi eesmärgid on:

võimekate, bioloogiahuvidega õpilaste avastamine
õpilaste aktiivse bioloogiahuvi süvendamine ja sihikindla arengu stimuleerimine
õpetajate enesetäiendamise stimuleerimine
õpilastele võimaluse andmine oma teadmiste võrdlemiseks samade huvide ja sarnaste võimetega kaaslaste hulgas.

2. Bioloogiaolümpiaadil võivad osaleda Eesti üldhariduskoolide õpilased, kes pole samaaegselt ühegi kõrgkooli üliõpilased.

3. Bioloogiaolümpiaad toimub kolmes voorus, milleks on kooli-, piirkonna- ja lõppvoor ning kahes vanuseastmes:

põhikooli õpilastele (VI-IX klass)
gümnaasiumiõpilastele (X-XII klass).

4. Kõigis voorudes kuuluvad eraldi hindamisele 6., 7., 8., 9., 10., 11. ja 12. klasside õpilased. Nooremad õpilased võistlevad 6. klassi arvestuses.

5. TÜ juures moodustatud bioloogiaolümpiaadi züriil (edaspidi zürii) on õigus korraldada õppeaasta jooksul lisaks olümpiaadile teisi võistlusi.

6. Olümpiaadi tulemused avalikustatakse TÜ Teaduskooli olümpiaadide veebilehel www.teaduskool.ut.ee/olympiaadid

II Koolivoor

1. Koolivoor toimub 6.-12. klasside õpilastele. Koolivoorust võivad osa võtta kõik soovijad.

2. Koolivoor viiakse läbi vastavalt väljakujunenud tavadele, soovitavalt **novembris – detsembris 2013.a.**

3. Koolivooru ülesanded koostab ja olümpiaadi viib läbi koolikomisjon piirkonnakomisjoni suuniste põhjal. Vastuseid hindab koolikomisjon ja tulemuste põhjal saadab kool oma esindajad piirkonnavoору.

III Piirkonnavoор

1. Piirkondadeks on 15 maakonda, millele lisaks moodustavad eraldi piirkonnad Tallinna, Tartu ja Pärnu linn.

2. Piirkonnavoор toimub **1. veebruaril 2014.a.** mõlema vanuseastme õpilastele üheaegselt. Piirkonnavoору kestus gümnaasiumi ja põhikooliastmele on 2 tundi.

3. Piirkonnavoору viib läbi selleks moodustatud bioloogiaolümpiaadi maakonna/linna piirkonnakomisjon.

4 . Ülesanded piirkonnavoорuks koostab üleriigiline žürii. Gümnaasiumi vanuseastmes võisteldakse ühes (X-XII klass) ning põhikooli vanuseastmes kahes vanuserühmas (VI-VII ja VIII-IX klass).

Ülesanded ja vastustelehed saadetakse maakonna/linna haridusosakondadesse hiljemalt üks nädal enne piirkonnavoору toimumist. Eraldi dokumentidena saadetakse õigete vastuste lehed, mis on ette nähtud vaid piirkonnavoору tööde kontrollijatele.

5. Olümpiaadi piirkonnavoору ülesannete tekstid antakse igale võistlejale vastavalt tema soovile kas eesti või vene keeles. Muu žürii poolt edastatav info on eestikeelne.

6 . Piirkonnakomisjonil on õigus lisaks žürii poolt koostatud ülesannetele (A-osa) anda õpilastele ka kohapeal koostatud ülesanded (B-osa). B-osas on soovituslik kasutada praktilisi ülesandeid.

7. Piirkonnavoору tulemusi hindab piirkonnakomisjon. **5. veebruariks 2014.a.** tuleb saata piirkonnavoору **tulemuste täielikud protokollid elektroonsel kujul** e-maili aadressile olympiaad@ut.ee.

Protokollides on näidatud kõikide osalenud õpilaste ees- ja perekonnanimi, kool, klass, juhendaja/õpetaja nimi, iga ülesande eest antud punktid ning punktide kogusumma.

8. Kolme nädala jooksul pärast piirkonnavoору toimumist võib žürii saadud täielike protokollide alusel paluda piirkondadest töid ülevaatamiseks.

9. Žürii kutsub piirkonnavoору tulemuste alusel õpilasi lõppvoору. Lõppvoору kutsumisel on aluseks A-osa tulemused. B-osa tulemusi on piirkonnakomisjonil õigus kasutada omapoolsel õpilaste ja õpetajate stimuleerimisel.

IV Lõppvoор

1. 10.-12. klasside bioloogiaolümpiaadi lõppvoор toimub Tartus **5.- 6. aprillil 2014.a.** 10.-12. klasside lõppvoору küsimused ning praktilised tööd koostab ja lõppvoору viib läbi žürii koos olümpiaadikomisjoniga. Lõppvoор koosneb kaheosalisest teoreetilisest ja nelja tööd hõlmavast praktilisest osast. Lõppvoору küsimused ja ülesanded on ainult eestikeelsed. Lubatud on kasutada eesti-vene sõnaraamatut.

2. 10.-12. klasside lõppvoору kutsutakse piirkonnavoору tööde tasemest lähtudes kuni 60 õpilast: igast piirkonnast gümnaasiumide vanuseastme parima tulemuse saavutanud õpilane, ülejäänud kohad täidetakse üleriigilise pingerea alusel klasside lõikes proportsionaalsuse põhimõtet arvestades. Žüriil on õigus oma motiveeritud otsusega täiendavalt kutsuda lõppvoору varasematel bioloogiaolümpiaadidel silmapaistvaid tulemusi saavutanud õpilasi ja väljaspool pingerida ka gümnaasiumi nooremate klasside õpilasi.

3. 6.-9. klasside olümpiaadi lõppvoор toimub **16. – 18. mail 2014.a.** 6.-9. klasside lõppvoору küsimused ja praktilised tööd koostab ning lõppvoору viib läbi žürii koos olümpiaadi-

komisjoni ning Tartu Keskkonnahariduse Keskusega. Lõppvoor koosneb teoreetilisest ja praktilisest osast. Lõppvooru küsimused on nii eesti- kui venekeelsed.

4. 6.-9. klasside lõppvooru kutsutakse igast piirkonnast piirkonna põhikooli vanuseastme (6.-9.kl.) parima tulemuse saavutanud õpilane, lisaks kutsutakse lõppvooru õpilased üleriigilise pingerea alusel klasside lõikes proportsionaalsuse põhimõtet arvestades. Žüriil on õigus oma motiveeritud otsusega täiendavalt kutsuda lõppvooru varasematel bioloogiaolümpiaadidel silmapaistvaid tulemusi saavutanud õpilasi.

5. Lõppvooru kutsutute nimekiri avaldatakse teaduskooli veebileheküljel www.teaduskool.ut.ee/olympiaadid hiljemalt **18. veebruaril 2014.**

6. Lõppvooru kutsutud õpilaste toitlustus- ja majutuskulud lõppvooru ajal katab TÜ Teaduskool. Sõidukulud ja täiskasvanud saatjate komandeerimiskulud tasub lähetaja.

7. Võistlejate paremusjärjestus määratakse igas töölõigus nende kohapunktide põhjal. Kohapunkt on protsent punktisummast, mille kogus parim õpilane. Lõppvooru paremusjärjestus määratakse teooriavooru ja praktiliste tööde vooru kohapunktide summa alusel. Eelnevalt arvutatakse praktiliste tööde vooru kohapunkt erinevate praktiliste tööde kohapunktide summana.

8. Sõltuvalt võistluse tulemustest autasustatakse iga klassi paremaid võistlejaid kas I, II või III järgu diplomiga. Väljaantavate diplomite hulk ja vahekord sõltub vastavas klassis võistlevate õpilaste arvust ning saavutatud keskmisest kohapunktist.

V Lõppsätted

1. Žürii nimetab Eesti võistkonna kandidaadid **2014.a. rahvusvaheliseks bioloogiaolümpiaadiks Indoneesias** bioloogiaolümpiaadi gümnaasiumiastme üldtulemuste põhjal. Kandidaadid tehakse teatavaks olümpiaadi lõpuaktusel.

2. Rahvusvahelise bioloogiaolümpiaadi (IBO) Eesti võistkonna moodustamisel võetakse arvesse võistkonna kandidaatide esinemine Eesti bioloogiaolümpiaadil ja IBO ettevalmistuslaagris läbiviidud valikvõistluse tulemused. Võistkonna lõpliku koosseisu määravad kindlaks Eesti võistkonda rahvusvahelisel bioloogiaolümpiaadil juhendavad TÜ õppejõud.

3. Eesti võistkonna liikmeteks saavad olla ainult Eesti Vabariigi kodanikud.

Žürii esimees:

Sulev Kuuse, TÜ MRI vivaariumi juhataja (gümnaasiumi toimkonna juht)

Gümnaasiumi toimkond:

Kalle Kipper, TÜ MRI molekulaarbioloogia teadur

Maarja Soomann, TÜ üliõpilane

Evi Padu, TÜ MRI taimefüsioloogia dotsent

Mati Martin, TÜ zooloogia lektor

Silvia Pihu, TÜ botaanika teadur

Sulev Ingerpuu, TÜ MRI rakubioloogia dotsent

Kertu Rünkorg, TÜ füsioloogia teadur

Eero Talts, TÜ taimefüsioloogia teadur

Sirgi Saar, TÜ magistrant

Liivi Plumer, TÜ doktorant

Uku-Laur Tali, TÜ üliõpilane

Ando Vaan, TÜ üliõpilane

Mark Gimbutas, TÜ magistrant

Põhikooli toimkond:

Ene Örd, TÜ Teaduskooli projektijuht (toimkonna juht)

ene.ord@ut.ee, tel. 737 5580

Annelie Ehlvest, Tartu Keskkonnahariduse Keskuse koordinaator

Tiina Lilleleht, Tartu Keskkonnahariduse Keskuse koordinaator

Silvia Pihu, TÜ teadur

Pauli Saag, TÜ teadur

Krista Takkis, TÜ doktorant